

قوچانی مشاور رسانه‌ای رئیس‌جمهور شد

همدلی: محمد قوچانی با حکم رئیس‌جمهور به سمت دبیر شورای بررسی‌های ویژه ریاست‌جمهوری و مشاور رسانه‌ای حسن روحانی منصوب شد. قوچانی، سردبیر روزنامه اعتماد ملی، شهروند امروز، روزنامه هم‌میهن، هفته‌نامه ایراندخت، روزنامه آسمان، هفته‌نامه صدا و روزنامه مردم امروز بوده و هم‌اکنون سردبیر ماهنامه مهرنامه، هفته‌نامه صدا و مجله سیاست‌نامه است. او همچنین از اعضای شورای مرکزی حزب کارگزاران سازندگی است.

میزگرد

در میزگردی با حضور دانشجویان دکترای علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبایی مطرح شد:

دولت‌های مهرورز و اعتدال سیاست را از جامعه زدوده‌اند

می‌شود، در مورد توافقات هسته‌ای بود که ارتباط مستقیم با معیشت مردم داشت. منظورم این است که هزینه‌های زندگی رفت بالا و قدرت خرید مردم پایین آمد، هم‌چنین مشکلات تحریم‌ها هم بر اقتصاد خانوارها تلنبار شد. اکثر مردم درآمدشان کفاف زندگی‌شان را نمی‌دهد؛ در این شرایط مردم دیگر دغدغه‌های دیگری دارند.»

احمد: «هرکسی فقط به خود می‌اندیشد و امید می‌دهد که کش‌های جمعی ندارد، وقتی در جمع خانواده می‌گویم که دغدغه آموزش دارم تقریباً همه مرا مسخره می‌کنند. دو سه تا از بستگان فامیل که سابقه زیادی در فعالیت سیاسی دارند به من می‌گویند دلت به چه خوش است؟ بزرگ‌تر از تو هیچ کاری از دستت برنیامده است. سوابقشان را که می‌بینم به درستی کلامشان پی می‌برم.»

می‌توان سیاست‌زدایی اجتماعی را ناشی از دلایل زیر دانست:

- ۱- اعتدال یک گفت‌وگو نیست و بدهی است که از جامعه سیاست‌زدایی صورت گیرد.
- ۲- پس از نقدی کردن یارانه‌ها، مشکلات معیشتی دامن خانواده‌ها را فراگرفت و مجال سیاست‌ورزی را از خانواده‌ها سلب کرد.
- ۳- تحریم‌ها مشکلات بیشتری بر دوش مردم گذاشت.

بسیاری از مسئولان را مجبور به موضع‌گیری می‌کند. در این مواقع اراده مسئولان بر آرامش فضای کشور است. به همین سبب یکی از دلایل سیاست‌زدایی از جامعه را مساله فضای مجازی می‌دانم. از طرف دیگر همین فضای مجازی موجب شده که مردم به سمت مسائل سطحی سوق داده شوند. خیلی از جوان‌ها و نسل جدید، خودشان را درگیر اینستاگرام و مسائل مبتذل کرده‌اند. دوم، مساله‌ای است که در دوره احمدی‌نژاد اتفاق افتاد. آن اتفاق، نقدی کردن یارانه‌ها و تورم افسارگسیخته پس از آن بود. قبل از نقدی کردن یارانه‌ها، یک دانشجوی می‌توانست با ۴۰۰ تا ۵۰۰ هزار تومان زندگی خودش را بچرخاند. قبل از نقدی شدن یارانه‌ها در خوابگاه ۴ نفره ما با ۲۵۰۰ تومان، شام تهیه می‌کردیم ولی بعد از آن باید ۷۵۰۰ تا ۸۰۰۰ تومان هزینه می‌کردیم. این امر خیلی مهم است. بعد از سیاست‌های خارجی که به تحریم‌ها منتهی شد، کشور از حالت عادی خودش خارج شد و به بحران رسید. شرایط اقتصادی به‌نجوی شد که مردم اولویت‌های خودشان را تغییر دادند. دیگر آزادی‌های سیاسی و اصلاحات و امثالهم از نظر مردم مسئله اصلی زندگیشان نبود. نظر جامعه به سمت امور و نیازهای اولیه معیشتی منحرف شد. این باعث شد که مردم مطالبات سیاسی خود را به کناری نهند و بیشتر به امور معیشتی بپردازند. تنها جایی که حضور مردم در سیاست‌ورزی احساس

مدعی شد یک چیزی از درون جوشیده و بنام اعتدال برآمده است. کاشی از مدعیان پرسید: «اگر بنابر گفته شما اعتدال یک گفت‌وگو است، خوب نظر این گفت‌وگو در مورد حجاب چیست؟ نمی‌توان گفت که روسری نه بالا و نه پایین بلکه وسط قرار گیرد. باید موضع مشخص باشد. شاید به دلیل این که آن گفت‌وگوها جذابیت خودشان را میان مردم از دست داده باشند نوعی گفت‌وگویی صورت گرفته باشد و به تبع آن شاهد سیاست‌زدایی در عرصه اجتماعی هستیم. اتفاقاً این سیاست‌زدایی روندی بوده که از دوره سازندگی قابل شناسایی است. گویا حکومت به این نتیجه رسیده حالا که در عرصه سیاسی نوعی ثبات شکل گرفته است باید سراغ حوزه‌های دیگری برویم. تنها در دوره اصلاحات وقفه‌ای در این روند به‌وجود آمد. ولی بعد از آن دوباره این روند پیگیری شده است. من فکر می‌کنم که بعد از انقلاب اسلامی، مجموعه حاکم به خواسته‌ی اصلی سیاسی خود یعنی استقلال سیاسی دست یافته است و نیازی نمی‌بیند که جامعه را درگیر امر سیاسی کند، به همین دلیل از امور سیاسی به نوعی سیاست‌زدایی می‌کند.»

سجاد: «من معتقدم دو مقوله مورد اغفال قرار گرفته است. نخست؛ مساله فضای مجازی و تأثیر افکار عمومی است. در ایام انتخابات دیدیم که تمامی جناح‌ها به این مساله خیلی اهمیت می‌دهند. با بروز هر اتفاق در فضای مجازی جوی ایجاد می‌شود که

شکل کارگزاری تبدیل شده است. دلیل این تغییر چیست؟ ایرن اتفاق نه تنها چیز خوبی نیست بلکه نشان از یک فاجعه دارد. سیاست‌ورزی در سطح جامعه بیش از هر چیز وفای و همدلی اجتماعی را به همراه می‌آورد. بنابراین عدم سیاست‌ورزی اجتماعی به اضمحلال وفای و همگرایی جمعی منتهی شده که نه تنها اخلاق و سرمایه اجتماعی، مدنی، ارزش‌ها، فرهنگ و باورهای ما را بر باد می‌دهد، بلکه دیگر نه حفظ منابع طبیعی و نه پاسداری از قلمروهای سرزمینی برای کسی اهمیت خواهد داشت. برای یافتن پاسخ پرسش فوق به میان دانشجویان دوره دکترای علوم سیاسی دانشگاه مباحث کوی و بازار قرار گرفت. بقال سرکوجه معتقد بود باید با تسامح و تساهل با مشتری برخورد شود؛ بچه کوچک و خیابان معتقد بود که هم‌بازی‌هایش باید به نظر شخصی وی احترام بگذارند. در سطح کلان هم رئیس‌جمهور مملکت از گفت‌وگویی تمدن‌ها سخن می‌راند و آن را بدیلی برای نظریه هانتینگتون می‌داند. تمام مطالب فوق گویای یک موضوع مشخص است. گفت‌وگو نقش تعیین‌کننده بر زندگی مردم داشت. در زمانی گفت‌وگو دفاع مقدس این نقش تعیین‌کننده را برعهده داشت و در دورانی دیگر گفت‌وگو اصلاحات بر آن مصدر نشسته بود. اما چندسالی است که حوزه سیاست از دیگر عرصه‌های زندگی جدا شده است. نقش مردم منحصر به حضور پشای صندوق‌های رای و باقی روند سیاست‌ورزی به تصمیم‌های عده‌ای محدود تقلیل یافته است. جامعه شاهد تصمیم‌ها و انتخاب مسئولان برای مناصب مختلف است. نه نشانه‌ای از سیاست‌های اتخاذی در زندگی مردم دیده می‌شود و نه به مسائل سیاسی از دریچه سیاست نگریسته می‌شود. جامعه، از جمله فعالان صنفی اصرار دارند که خود را از سیاست دور نگه دارند؛ تجعجات صنفی را غیرسیاسی معرفی می‌کنند و الی آخر. در یک کلام، امر سیاسی، غیرسیاسی جلوه داده می‌شود. به‌نوعی باید گفت که سیاست‌ورزی ما از شکل گفت‌وگویی

امیر مقدور مشهود - روزگاری گفتار سیاسی، تعیین‌کننده کلیه شئون زندگی مردم بود. در دوران دفاع مقدس جنگ تنها یک رویارویی نظامی نبود. از زاد و ولد مردم گرفته تا تعلیم و تربیت و خورد و خوراک مردم متأثر از این واقعیت بود. نشانه‌های جنگ تنها بر روی در و دیوار شهر دیده نمی‌شد. هر پدیده‌ای از زندگی نشانی از جنگ را بر خود داشت. از جیب‌های کاغذی روی پنجره‌ها تا مواد و پاک‌کنی که به شکل اسلحه توزیع می‌شد، نشان از حضور جنگ در فضای زیستی مردم داشت. همین فراگیری، پس از دوم خرداد نیز به‌وضوح قابل شناسایی بود. گفت‌وگو به یک‌باره ورد کلام تمام مباحث کوی و بازار قرار گرفت. بقال سرکوجه معتقد بود باید با تسامح و تساهل با مشتری برخورد شود؛ بچه کوچک و خیابان معتقد بود که هم‌بازی‌هایش باید به نظر شخصی وی احترام بگذارند. در سطح کلان هم رئیس‌جمهور مملکت از گفت‌وگویی تمدن‌ها سخن می‌راند و آن را بدیلی برای نظریه هانتینگتون می‌داند. تمام مطالب فوق گویای یک موضوع مشخص است. گفت‌وگو نقش تعیین‌کننده بر زندگی مردم داشت. در زمانی گفت‌وگو دفاع مقدس این نقش تعیین‌کننده را برعهده داشت و در دورانی دیگر گفت‌وگو اصلاحات بر آن مصدر نشسته بود. اما چندسالی است که حوزه سیاست از دیگر عرصه‌های زندگی جدا شده است. نقش مردم منحصر به حضور پشای صندوق‌های رای و باقی روند سیاست‌ورزی به تصمیم‌های عده‌ای محدود تقلیل یافته است. جامعه شاهد تصمیم‌ها و انتخاب مسئولان برای مناصب مختلف است. نه نشانه‌ای از سیاست‌های اتخاذی در زندگی مردم دیده می‌شود و نه به مسائل سیاسی از دریچه سیاست نگریسته می‌شود. جامعه، از جمله فعالان صنفی اصرار دارند که خود را از سیاست دور نگه دارند؛ تجعجات صنفی را غیرسیاسی معرفی می‌کنند و الی آخر. در یک کلام، امر سیاسی، غیرسیاسی جلوه داده می‌شود. به‌نوعی باید گفت که سیاست‌ورزی ما از شکل گفت‌وگویی

محسن: «بادم می‌آید بعد از انتخابات سال ۹۲ در انجمن علوم سیاسی سخنرانی صورت گرفت. حسین سلیمی (رئیس فعلی دانشگاه علامه طباطبائی) و علی ربیعی (وزیر کار دولت یازدهم و دوازدهم) معتقد بودند که اعتدال یک گفت‌وگو است. بعد از آن‌ها دکتر محمد جواد کاشی (عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی) به سخنرانی پرداخت. وی از نام‌برداران پرسید: «چرا می‌گویید اعتدال یک گفت‌وگو است؟ اعتدال یک روش است.» وی معتقد بود کماکان دو گفت‌وگو در عرصه سیاسی کشور وجود دارد: اصلاح‌طلبی و اصول‌گرایی. الان هم می‌بینیم که محمدرضا تاجیک (استاد علوم سیاسی دانشگاه شهید بهشتی) هم همین نظر را دارد. من هم موافقم. اعتدال گفت‌وگو نیست. موقعی می‌توانیم از گفت‌وگو سخن به میان آوریم که فضای بین‌الذاتی شکل گرفته و از کنش میان مردم یک رویکرد سیاسی شکل گرفته باشد. شما می‌توانید یک اصلاح‌طلب معتدل یا اصول‌گرای معتدل باشید. اما نمی‌توان

گزارش روز

در آستانه تصمیم‌گیری آمریکا پیرامون توافق هسته‌ای

آینده برجام نقطه عطفی در روابط بین‌الملل

از تحلیل‌های داخلی که بگذریم در اروپا و آمریکانیز شاهد موضع‌گیری‌های مشابه هستیم. بوریس جانسون، وزیر خارجه انگلستان، در دیدار با علی‌اکبر صالحی از توافق برجام به‌عنوان یک دستاورد بین‌المللی یاد کرد و بر حمایت قاطع ایران از برجام و حفظ آن تأکید کرد. در این میان شبکه خبری فاکس نیوز روز سه‌شنبه در گزارشی مدعی شد که یک سرویس اطلاعاتی آلمان گزارشی را درباره بازه زمانی سپتامبر تا اکتبر منتشر کرده است که نشان می‌دهد ایران در این مدت ۳۲ بار تلاش کرده تا فناوری را به دست آورد که به‌طور قطع با احتمال بسیار زیاد برای برنامه هسته‌ای تسلیحاتی انجام شده است. بنابر ادعای این گزارش، این تلاش‌ها در ایالات نوردراین و وستفال آلمان انجام شده است. سرویس اطلاعاتی نوردراین وستفالان ایران را متهم کرده است که از شرکت‌های اماراتی، چینی و ترک برای دور زدن محدودیت‌های اعمال شده بر برنامه هسته‌ای خود استفاده کرده بود. اما دیپلمات‌های آلمانی در پاسخ به این سوال فاکس نیوز که آیا آلمان تاکنون این گزارشات را به شورای امنیت سازمان ملل ارجاع داده است، گفتند: ما هیچ شواهدی دال بر این که ایران تعهدات خود در برجام را نقض کرده باشد، نداریم. کاملاً برعکس، گزارش دفتر فدرال حفاظت از قانون اساسی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که هیچ سندی مبنی بر نقض برجام از سوی ایران وجود ندارد. در همین حال شنیده می‌شود مذاکره‌کنندگان آمریکا در مذاکرات هسته‌ای ایران و گروه ۵+۱ قرار است در یک جلسه توجیهی با قانون‌گذاران دموکرات در مجلس نمایندگان در آستانه ضرب‌الاجل ترامپ برای تأیید پایبندی ایران به برجام دیدار کنند. جان کری، وزیر امور خارجه پیشین و ارنست مونیز، وزیر انرژی پیشین آمریکا در این جلسه حضور خواهند داشت. وندی شرمن، معاون پیشین وزیر امور خارجه و سرپرست تیم مذاکره‌کننده آمریکا به علاوه جرارد آرو سفیر فرانسه در واشنگتن و دیوید سولویانو سفیر اتحادیه اروپا در آمریکا از دیگر شرکت‌کنندگان در این جلسه توجیهی هستند.

به نظر می‌رسد پیچیدگی موضع‌گیری ترامپ نسبت به برجام و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، به حضور کنش‌گران متعدد بیش از پیش شده است. با این حال مقامات کشوری و لشکری ایران باید برای جلوگیری از هر اتفاق ناخوشایندی، هر آنچه که در توان دارند را در این راه به کار بندند.

وی گفت: کلینتون طرف پیروز جنگ سرد بود و در راس صدور نمره‌ارزش‌های آمریکایی قرار داشت و خیلی از کشورها را در حوزه سیاست چندجانبه‌گرانه خود مطیع کرده بود و اروپایی‌ها با کلینتون و بعد از آن با اوباما همراه شدند. اما هیچ‌وقت چین دو رئیس‌جمهوری در آمریکا روی کار نمی‌آید که با اروپایی‌ها چنین مناسباتی شکل دهند. به‌ویژه این که ترامپ چنین رئیس‌جمهوری نیست. لذا در بدترین حالت هم ترامپ موضوع را به کنگره واگذار می‌کند و کنگره تحریم‌های فرامرز را برمی‌گرداند. هم‌چنین امیرعلی ابوالفتح کارشناس مسائل آمریکا معتقد است: به‌نظر می‌آید این جمع‌بندی در دولت آمریکا به‌وجود آمده است که ترامپ هر اقدامی می‌کند، آن اقدام منجر به نابودی برجام نشود؛ زیرا این کار، لطمات شدیدی را به واشنگتن وارد می‌کند.

اقدامات مقتضی را انجام خواهد داد. آن‌چنان که در جلسه شب گذشته شورای نظارت بر برجام هم این سناریوهای مختلف بررسی شده و در جلسه مجلس هم مطرح شد. سخنگوی هیات‌رئیس مجلس میزان احتمال انجام تهدیدهای اخیر ایالات متحده و خروج آمریکا از برجام را زیاد ندانست و آن را بعید می‌داند.

حسنت‌الله فلاحت‌پیشه، نماینده مجلس و کارشناس روابط بین‌الملل، در این ارتباط معتقد است: الان ترامپ دنبال این است که عدم پایبندی ایران را به کنگره اعلام کند و به کنگره اجازه دهد در مورد آینده تحریم‌ها تصمیم بگیرد. هر تصمیمی که اتخاذ شود، حداکثر بازگشت پرونده ایران به سال ۹۵ میلادی است. یعنی آن‌ها باید تلاش کنند پرونده ایران را دوباره فرامرز می‌کنند و تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران را دوباره شکل دهند.

کاخ سفید گفته است که در چند روز آینده موضع خود در قبال برجام را اعلام خواهد کرد. جای شکی نیست که رد برجام توسط آمریکا فصل نوینی از تحولات در منطقه خاورمیانه را به همراه خواهد داشت. تبعات این تصمیم به‌حدی است که تمام طرف‌های این معاهده برای هدایت روند آتی به جنب و جوش افتاده‌اند.

محمد جواد ظریف، وزیر امور خارجه کشورمان، در جلسه علنی مجلس به گزینه‌های احتمالی تصمیم آمریکا اشاره کرده و گفت: هیچ‌کدام از این موارد ممکن است به‌صورت صدرصد رخ ندهد. پس نمی‌توان قاطعانه گفت که هر کدام از تصمیمات احتمالی پیش‌روی ترامپ اجرایی می‌شود یا خیر. مثلاً ممکن است ترامپ در سخنرانی خود ادعا کند که ایران به تعهداتش در برجام عمل نکرده یا این که روح برجام را نقض کرده است. حال آن که همه ارکان نظام جمهوری اسلامی ایران به اجرای برجام متعهد بوده‌اند. به گفته وزیر امور خارجه، ناراحتی و عصبانیت ترامپ به این دلیل است که جمهوری اسلامی ایران در سطح منطقه بسیار مقتدر بوده و رئیس‌جمهور آمریکا از این اقتدار ناراحت است.

حساسیت ناشی از تصمیم آمریکا به این علت است که فقط توافق هسته‌ای از سوی این کشور با چالش مواجه نشده است. آمریکا در کنار این موضوع به‌دنبال طرح تحریم‌های جدید و قرار دادن نام سپاه پاسداران در لیست تروریست‌های بین‌المللی است.

بهروز نعمتی در خصوص جلسه روز چهارشنبه مجلس شورای اسلامی به این موضوع اشاره کرده و می‌گوید: نکته حائز اهمیت این است که سپاه متعلق به همه ملت ایران است و شما هیچ خانواده‌ای را در سراسر کشور پیدا نمی‌کنید که بسیجی و پاسدار نباشد و آن‌ها نمی‌توانند از روی احساسات، مواردی را مطرح کنند. بنابراین آمریکایی‌ها نمی‌توانند فقط سپاه را تحریم کنند، بلکه باید همه ملت ایران را تحریم کنند. وی افزود: اگر قرار باشد آمریکا از برجام خارج شود باید هزینه آن را بپردازد. در واقع یا ترامپ باید راساً اقدام کند یا از طریق کنگره این مساله را دنبال کند. بنابراین اگر به‌دنبال این مساله باشند، طبعاً مجامع بین‌المللی، اتحادیه اروپا و دیگر اعضای ۵+۱ به‌جز آمریکا باید موضوع را پیگیری کرده و هزینه آن را بپردازد. علاوه بر آن اگر مجامع بین‌المللی سکوت کنند، طبیعتاً جمهوری اسلامی ایران هم